

ГАЗЕТА
ВETERANІВ ВІЙНИ

З нами Правда, з нами Справедливість, з нами Чесність і Честь

Третій Тост

2025 рік

• БЕРЕЗЕНЬ •

№ 3 (771)

ПІДТРИМКА ВETERANІВ ТА ЇХНІХ РОДИН – ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТІВ ВНУТРІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Верховна Рада України прийняла у другому читанні та в цілому важливий законопроект, який вперше в історії визначає засади внутрішньої політики у ветеранській сфері в українському законодавстві.

ІДЕТЬСЯ про проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері».

Документ розроблено народними депутатами України за участі Мінвeterанів.

«Сьогодні парламент ухвалив надзвичайно важливий закон. Уперше в українському законодавстві визначено засади внутрішньої політики у ветеранській сфері. Це закладає фундамент для подальшої реалізації змін, у першу чергу, в соціальній, медичній, освітній та інших сферах для наших ветеранів і вeterанок, їхніх сімей, родин полеглих воїнів. Дякую Верховній Раді України за підтримку важливих змін у ветеранській політиці», – зазначила міністр у справах ветеранів України Наталія Калмикова.

Ухвалені зміни до чинного законодавства спрямовані, зокрема, на:

- забезпечення належної реалізації медичних, освітніх, трудових, економічних, культурних, соціальних прав ветеранів війни, членів їхніх сімей;

- формування культури вшанування подвигу ветеранів війни, захисників і захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності;

- сприяння створенню матеріальної і нематеріальної культурної спадщини про українські військові перемоги та українську військову доблесть;

- залучення ветеранів війни до національно-патріотичного виховання;

- створення ефективної системи переходу від військової служби до цивільного життя;

- створення єдиної державної електронної системи турботи про ветеранів війни;

- сприяння у створенні суб'єктів підприємницької діяльності ветеранами війни;

- сприяння створенню нових векторів соціального захисту ветеранів війни.

Мінвeterанів висловлює вдячність Верховній Раді України, народним депутатам, зокрема, ініціатору законопроекту Тарасу Тарасенку, Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

ЗАКОН, ЯКИЙ РОЗШИРЮЄ МОЖЛИВОСТІ ЛЮДЕЙ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Президент України Володимир Зеленський підписав закон №4219-ІХ, що змінює підходи до працевлаштування людей з інвалідністю, забезпечуючи їм рівні можливості на ринку праці та систему підтримки. Документ імплементує пункти «g» та «i» Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю.

«ЦЕЙ ЗАКОН є важливим кроком до створення реальних можливостей для людей з інвалідністю на відкритому ринку праці. Підприємства зможуть впроваджувати повний цикл підтримки: від працевлаштування до створення сприятливих умов, що враховують інтереси усіх сторін, а також супроводу людей з інвалідністю на робочому місці. Це наближає нас до європейських стандартів, відкриває нові перспективи для інтеграції людей з інвалідністю та сприяє повній реалізації їхнього потенціалу. Хочу подякувати всім, хто був залучений до підготовки законопроекту та підтримує цей важливий процес – народним депутатам, експертам і громадськості», – сказала Оксана Жолнович, міністр соціальної політики України.

Серед основних нововведень:

- розширення можливості працевлаштування для людей з інвалідністю, які включають органи державної влади та місцевого самоврядування;

- забезпечення надання соціальних послуг супроводу при працевлаштуванні та на робочому місці, а також послуг персонального асистента чи перекладача жестової мови;

- запровадження цільового внеску, що спрямовується до фонду на підтримку працевлаштування людей з інвалідністю, як альтернативу адміністративно-господарським санкціям за невиконання нормативу працевлаштування цієї категорії.

Передплата

Побратиме, це наша з тобою газета!

Газету Української Спільноти ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) «ТРЕТІЙ ТОСТ», де друкуються законодавчі матеріали з питань соціального захисту сімей загиблих військовослужбовців, інвалідів війни, учасників бойових дій, юридичні консультації, матеріали про життя і роботу організацій УСВА (територіальних, місцевих, районних), спогади, проза і поезія, можна передплатити у пунктах приймання передплати.

Оформити передплату з поточних місяців також завжди можна до 16 числа (включно) кожного місяця, що передує передплатному.

Мінімальний передплатний період – один місяць.

Вартість передплати на місяць – 36 грн (вартість з доставкою – 16 грн, приймання передплати – 20 грн), на три місяці – 68 грн, на шість місяців – 116 грн.

Наш індекс – 30224.

Підтримуйте газету воїнів-інтернаціоналістів «Третій тост» своєчасною передплатою.

УКРАЇНА ЗАВЖДИ БУДЕ САМЕ ЗАВДЯКИ НАШИМ ЛЮДЯМ

У День українського добровольця Президент Володимир Зеленський зустрівся з воїнами та рідними загиблих захисників і вручив найвищі державні нагороди.

ВІН ПОДЯКУВАВ кожному й кожній, хто стоїть на захисті України та українського народу.

«Це надзвичайно важкий час, один із найбільш складних часів в історії українського народу. Але ми втримали державність, ми зберегли незалежність України, ми зберігаємо Україну як вільну та суверенну державу на політичній мапі світу. І так завжди буде – Україна завжди буде саме завдяки нашим людям – нашим героям, які готові її захищати», – наголосив Володимир Зеленський.

Президент акцентував, що бажання боронити Україну, мотивація бути воїном і захисником, сила нашої армії та здобуті в боях результати – найважливіша гарантія

безпеки для України та найміцніша опора її державності.

Присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять усіх полеглих українських воїнів.

Воїни-«афганці» – українській армії

НАБЛИЖАЄМО ПЕРЕМОГУ РАЗОМ

Повномасштабна війна в Україні триває понад три роки. Агресор не хоче втрачати ласий шматок сусідньої суверенної держави. Миру також не хоче. Тому сьогодні всім нам доводиться допомагати захисникам і долучати до потреб армії свої скромні резерви. Не стоїть остеронь вирішення цієї проблеми Шепетівщина.

лонтерами-священниками отцем Володимиром з Полонного, отцем Данілом з Білогірщини, дяконом Віктором із села Судилків на трьох малих вантажівках доправили близько шести тонн вантажу до Харкова, Ізюму, Святогірська, Лиману, Слов'янська, Краматорська, Дружківки.

Крім продуктів харчування, для захисників було доставлено маскувальні сітки, фанеру, дві бензопилки, генеруючу батарею «Екорло» від небайдужих працівників підприємства «UA-24» для потреб Слов'янського шпиталю. Крім того, на прохання шепетівчан передали індивідуальні посилки. Для дітей від храму Віри, Надії, Любові та їх матері Софії та учнів недільної школи відправили солодощі і домашню випічку.

На місцях локації наших захисників на прохання воїнів відбувалися молебні за перемогу над ворогом і за єдність України. Також воїни просили передати низький уклін усім, хто допомагає армії і вірить у Перемогу.

На сторінках газети хотілося б подякувати особисто Верикашу Віктору Петровичу, який, незважаючи на поважний вік, доправляв до місця збору гуманітарний вантаж. Шепетівська СВА дякує всім, хто приєднався до цієї важливої події.

Слава Україні! Героям слава!

**Володимир ПИПІЧ,
член Шепетівської СВА,
учасник бойових дій
в Афганістані.**

У РОЗВИТОК РІШЕННЯ (Закону), що приймається, на сайті Міністерства України у справах ветеранів оприлюднено проект Закону України «Про основні засади державної ветеранської політики щодо ветеранів/ветеранок російсько-української війни, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України».

У проекті створено низку «нових векторів» соціального захисту ветеранів війни, членів їх сімей, зокрема, замість звичних «пільг» пропонуються різні види державної підтримки і допомоги, а саме: підтримка у сфері охорони здоров'я; підтримка і гарантії у сфері освіти та професійної адаптації; підтримка при працевлаштуванні; підтримка ветеранського підприємництва; підтримка у забезпеченні житлом; соціальна підтримка тощо.

Але підтримка і допомога надається фрагментарно і вибірково.

Наприклад: забезпечення житлом ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, які є особами з інвалідністю I та II групи, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України **здійснюється шляхом надання одноразової грошової компенсації за належне їм для отримання житлове приміщення.**

Забезпечення житлом ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, які є особами з інвалідністю III групи, **може здійснюватися шляхом надання одноразової грошової компенсації за належне їм для отримання житлове приміщення на умовах співфінансування за рахунок коштів місцевих бюджетів та/або інших джерел, не заборонених законодавством.**

Соціальна підтримка ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України, **надається на період відновлення та на період після відновлення, але не довше ніж три роки.**

Отримання фінансової допомоги у разі потрапляння у складні життєві обставини – до моменту виходу з таких обставин, **але не довше ніж 6 місяців та не частіше ніж один раз на три роки.**

До «нових векторів» віднесено і те, що з переліку осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною виключені особи, яким до 2014 року присвоєно звання Герой України із врученням ордена «Золота Зірка» за здійснення визначного героїського вчинку під час захисту суверенітету та територіальної цілісності України; і особи, яким до 2014 року нагороджено орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів, орденом «За мужність» трьох ступенів за захист України, її незалежності, суверенітету та територіальної цілісності.

При цьому із законодавчого простору «втрачаються» перші Герої України – всевітньо відомі особистості України, учас-

ники Другої світової війни, вчені, космонавти, льотчики-випробувачі тощо.

Але всі ці «нові вектори» соціального захисту – це винаходи для нового покоління ветеранів – «Захисників/Захисниць України». Вони повинні самі оцінити такі форми підтримки.

Поки що з проектів і публікацій помітне бажання роз'єднати ветеранів і як можна скоріше зняти з державної підтримки турботу про ветеранів

Уважно читаємо назву проекту Закону: «Про основні засади державної ветеранської політики щодо **ветеранів/ветеранок російсько-української війни**, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів їх сімей, чле-

ЗАКОНОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ В КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Комітет Верховної Ради України

з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів

(Закінчення. Початок у попередньому номері)

нів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України». Тобто проект не повинен стосуватися прав ветеранів/ветеранок інших воєн.

Водночас проектом пропонується змінити назву іншого Закону України – «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» на Закон України «Про ветеранів війн XX століття».

Які зміни пропонується внести до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»?

Про це уважно необхідно прочитати пункт 4 у розділі IX «Прикінцеві та перехідні положення»:

«4) у Законі України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425, із наступними змінами): назву та преамбулу викласти в такій редакції:

«Про ветеранів війн XX століття
Цей Закон визначає правовий статус ветеранів війн XX століття, які брали участь у війнах XX століття та бойових діях на території інших держав, забезпечує створення належних умов для їх життєзабезпечення, сприяє формуванню в суспільстві шанобливого ставлення до них;
статтю 1-2 викласти в такій редакції:
«Стаття 1-2. Система соціального захисту ветеранів війн XX століття, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття
Система соціального захисту ветеранів війн XX століття та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття — сукупність органів державної влади, підприємств, установ, організацій, які взаємодіють між собою та іншими системами державного управління з метою формування та реалізації державної політики у сфері соціального захисту ветеранів війн XX століття та членів їх сімей, членів сімей

загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття»;

частину першу статті 3-1 викласти в такій редакції:

«Єдиний державний реєстр ветеранів війни (далі — Реєстр) — єдина державна інформаційно-комунікаційна система, призначена для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, захисту та знеособлення інформації про ветеранів війн XX століття, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, ветеранів/ветеранок, ветеранів/ветеранок, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) вете-

України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів»;

назву та абзац перший частини першої статті 10 викласти в такій редакції:

«Стаття 10. Сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття

До сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття належать:»;

статтю 11 викласти в такій редакції:

«Стаття 11. Особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною

Особами, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, вважаються особи, нагороджені орденом Героїв Небесної Сотні, Герої Радянського Союзу, повні кавалери ордена Слави, особи, нагороджені чотирма і більше медаллями «За відвагу», а також Герої Соціалістичної Праці, удостоєні цього звання за працю в період Другої світової війни»;

назву та абзац перший частини першої статті 15 викласти в такій редакції:

«Стаття 15. Пільги сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття

Сім'ям загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття (стаття 10) надаються такі пільги:»;

частини другу та четверту статті 17 виключити;

у статті 18:

у частинах першій та третій слова «Ветеранам війни» замінити словами «Ветеранам війн XX століття»;

частину п'яту виключити;

у частині шостій слова та цифри «про особу, зазначену у статтях 6-10, 16 цього Закону,» замінити словами та цифрами «про осіб, зазначених у статтях 6-10, 16 цього Закону, та у статтях 7 та 10 Закону України «Про основні засади державної ветеранської політики»;

у частинах восьмій та дев'ятій слова та цифри «виданого особі, зазначений у статтях 6-10, 16-1 цього Закону» замінити словами та цифрами «виданого особі, зазначений у статтях 6-10, 16 цього Закону, у статтях 7 та 10 Закону України «Про основні засади державної ветеранської політики»;

у статті 20:

частину третю виключити;

слова «ветеранів війни» замінити словами та цифрами «ветеранів війн XX століття»;

частину другу статті 22 викласти в такій редакції:

«Ветерани війн XX століття та члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війн XX століття отримують безоплатну правничу допомогу щодо питань пов'язаних з їх соціальним захистом, а також звільняються від судових витрат, пов'язаних з розглядом таких питань»;

у тексті Закону:

слова «ветеранів війни» у всіх відмінках і числах замінити словами та цифрами «ветеранів війн XX століття» у відповідному відмінку;

слова «членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України», «членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України» у всіх відмінках виключити».

Соціальний захист

ПРОЦЕДУРА ПРОСТА І ДОСТУПНА

Як документально підтвердити автоматичне продовження строку інвалідності особам з інвалідністю, які одержують соціальну допомогу, та особам з інвалідністю, котрі не мають права на пенсію або соціальну допомогу?

З 1 січня 2025 року в Україні впроваджено оцінювання повсякденного функціонування особи. У зв'язку з цим строк інвалідності для повторних огляд, які мали пройти повторний огляд, з 1 січня 2025 року, але не пройшли його своєчасно, автоматично продовжено до 30 червня 2025 року. Проте для взаємодії з державними органами може виникати потреба документально підтвердити цей факт.

Що важливо знати?

– Строк інвалідності автоматично продовжено для осіб, які мали проходити повторний огляд після 1 січня 2025 року, але не встигли цього зробити.

– Період продовження – до дати прийняття рішення за результатами оцінювання, але не пізніше 30 червня 2025 року.

– Для отримання документального підтвердження потрібно звернутися до органу соціального захисту населення.

Як отримати документальне підтвердження?

1. Для осіб з інвалідністю з дитинства та осіб з інвалідністю, які отримують державну соціальну допомогу. Особи, які отримують державну соціальну допомогу відповідно до Законів України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю», можуть підтвердити продовження строку інвалідності через посвідчення отримувача допомоги. Для цього необхідно:

– звернутися до органу соціального захисту населення, де людина перебуває на обліку;

– внести до посвідчення запис про продовження державної соціальної допомоги до 30 червня 2025 року.

2. Для осіб з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу. Ці люди можуть підтвердити продовження строку інвалідності за допомогою нової довідки для отримання

пільг. Щоб отримати нову довідку, необхідно:

– звернутися до органу соціального захисту населення за місцем проживання;

– оформити довідку, в якій буде зазначено, що вона дійсна до 30 червня 2025 року.

Куди звертатись?

За внесенням запису до посвідчення або отриманням нової довідки слід звернутися до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення районної, районної у місті Києві державної адміністрації або виконавчого органу міської, районної у місті ради за місцем перебування на обліку.

Для осіб, які перебувають на тимчасово окупованих або прифронтових територіях – спочатку потрібно стати на облік в органі соціального захисту населення в підконтрольній Україні території.

Процедура документального підтвердження автоматичного продовження інвалідності є доступною. Для цього достатньо звернутися до органу соціального захисту та оновити відповідний документ. Це дозволить безперешкодно користуватися передбаченими законом державними гарантіями та пільгами.

Міністерство соціальної політики України презентує оновлений Електронний кабінет особи з інвалідністю — відтепер сервіс має більш інтуїтивний та зручний інтерфейс.

ЕЛЕКТРОННИЙ КАБІНЕТ ОНОВЛЕНО

СЕРЕД основних змін у кабінеті: доступність – удосконалена підтримка людей із порушенням зору, зокрема через інтеграцію екранних читачів, розширені налаштування контрастності; оновлений дизайн – інтерфейс став більш інтуїтивно зрозумілим і сучасним; зручна навігація – спрощена структура для ще більш комфортного користування; покращена адаптивність – коректніша робота на мобільних пристроях.

«Кожен етап оновлення був спрямований на те, щоб зробити взаємодію користувачів швидкою та комфортною. Це вдалося реалізувати завдяки активній участі наших партнерів — їхня експертиза стала основою для цих змін. Однак це лише початок, і ми продовжуємо працювати над удосконаленням сервісу», — сказав Костянтин Кошеленко, заступник міністра соціальної політики з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації.

За словами Олександра Ворони, президента Співки громадських організацій людей з інвалідністю Києва, доступ до всіх необхідних послуг має бути легким і безперешкодним, тому команда допомагає державним структурам переосмислювати й впроваджувати цифрову безбар'єрність. Зокрема, саме тому підтримали оновлення е-кабінету.

«У процесі ми зосередилися на дотриманні стандартів веб-доступності. Дизайн кабінету розроблений на основі кращих практик міжнародних сайтів, де можна отримувати державні послуги», — додав Олександр Ворона.

Загалом в е-кабінеті можна подати заяву про забезпечення засобом реабілітації (виплату компенсації) або його заміну, якщо є така потреба.

Крім того, сервіс дозволяє подати заявку на ремонт засобу реабілітації, а також оновити раніше подані документи.

● **КАМ'ЯНСЬКЕ**● **ПАВЛОГРАД**● **САМАР****ДНІПРОПЕТРОВЩИНА ВШАНУВАЛА ВЕТЕРАНІВ**

ЗАХОДИ ВІДБУЛИСЯ за участі ветеранів війни – учасників бойових дій на території інших держав, членів їхніх сімей, членів сімей воїнів, які загинули в Афганістані та в інших країнах, де велися бойові дії, членів сімей померлих ветеранів війни, голів територіальних громад, голів районних військових адміністрацій або їхніх заступників, міських голів, депутатів місцевих рад, небайдужих громадян, мешканців громад.

15 лютого упродовж усього дня у місті Дніпро і в інших великих містах області вшановували пам'ять учасників бойових дій на території інших держав. Цього дня виповнилося 36 років з дня виведення Обмеженого контингенту радян-

Усі територіальні громади Дніпропетровської області провели заходи із вшанування учасників бойових дій на території інших держав з урахуванням безпекової ситуації в кожній територіальній громаді.

ських військ з Республіки Афганістан.

На Січеславській Набережній Дніпра, попри сніг і холод, вшанували пам'ять воїнів, які загинули і зникли безвісти в Афганістані та в інших державах, де велися бойові дії, і усіх, хто виконував військовий обов'язок за межами України.

До пам'ятника загиблим в Афганістані воїнам «Вибух Пам'яті» поклали квіти заступник Дніпропетровського міського голови, директор департаменту соціальної

політики Дніпровської міської ради Підлубний Едуард Станіславович, начальник управління правоохоронної роботи Дніпропетровської обласної ради Свіренко Олександр Анатолійович, заступник директора департаменту соціального захисту населення ДніпроОВА Мясоед Андрій Сергійович, голови Дніпропетровського обласного і міського об'єднань ветеранів Афганістану УСВА Волошин Віктор Миколайович і Виноградов Юрій Вікторович, почесний голова Організації ветеранів України Дніпропетровської області, учасник бойових дій в Афганістані, учасник ліквідації катастрофи на ЧАЕС генерал-майор у відставці Шевченко Станіслав Миколайович, рідні загиблих воїнів і померлих ветеранів війни, представники районних організацій ветеранів Афганістану, ветерани війни із Покровська, Мирнограда, Курахова, Бахмута, які евакуйовані до нашого міста, гості та всі небайдужі мешканці міста.

Віктор ВОЛОШИН,
голова Дніпропетровського
обласного об'єднання
ветеранів Афганістану УСВА.

● **ДНІПРО**● **СОЛОНЕ**● **СОФІЇВКА****ПАМ'ЯТАЮТЬ ПОДВИГ РАТНІВЧАНИ**

УЧАСНИКИ бойових дій, представники виконавчого комітету Ратнівської селищної ради, громадськість поклали квіти до пам'ятника воїнам-«афганцям». Цього дня ми поділяємо весь біль з тими, хто втратив на цій війні своїх близьких, і віддаємо шану всім учасникам тих подій. Молимося за здоров'я воїнів-«афганців», за наших захисників, які відстоюють територіальну цілісність та незалежність України у війні з російськими окупантами.

Медаль за «Бойове поранення І ступеня» голова Ратнівської рай-

У Ратнівській районній організації Волинської обласної Співки ветеранів Афганістану вшанували учасників бойових дій на території інших держав і тих, хто і сьогодні стоїть на захисті України.

онної організації Сергій Філіпчук вручив Петру Корецькому, учаснику бойових дій в Югославії, який з перших днів повномасштабного вторгнення російських загарбників став на захист України.

За доброю традицією представники Ратнівської районної організації відвідали матір загиблого в Афганістані Петра Штика у селі Самари. На зустрічі, яка відбулась

в місцевому ліцеї, лунало чимало спогадів, добрих слів, й кожному з нас було важко стримувати сльози, дивлячись на стареньку згорьовану матір.

Дружного братерського плеча, здоров'я, добра, миру та злагоди вам, шановні наші воїни. Слава Україні! Героям слава!

Сергій ФІЛІПЧУК.

ДОПОМАГАЮТЬ СІМ'ЯМ ЗАГИБЛИХ

В офісі Рівненської міської організації УСВА відбулася традиційна щорічна зустріч сімей загиблих в Афганістані з головою спілки і представниками міської влади.

НА ЗУСТРІЧІ були присутні Голова РМО УСВА Сергій Зінич, депутат Рівненської міської ради, колишній міський голова Володимир Хомко, директор департаменту соціальної політики РМР Олена Петрик, начальник управління соціальних гарантій та розвитку соціальної сфери Анна Ігнатова, начальник відділу виконання місцевих програм і роз-

витку соціальної сфери Ольга Міцкевич.

Сім'ям загиблих розповіли про роботу, яка ведеться щодо виконання міських програм, зокрема Олена Петрик сказала, що Комплексна міська програма «Турбота» здійснюється в повному обсязі і цього року також буде виконана, незважаючи на складний час.

Анна Ігнатова та Ольга Міцке-

вич вручили сім'ям загиблих сертифікати на отримання одноразової допомоги. Володимир Хомко запевнив присутніх, що депутатський корпус і виконавчий обов'язків міського голови В. Шакирзян і надалі докладатимуть всіх зусиль, щоб допомагати сім'ям загиблих.

Голова обласної і Рівненської міської організації УСВА Сергій Зінич також розповів про ті програми, які є в області, зокрема, що вже виділено кошти з обласного бюджету для надання одноразової допомоги сім'ям загиблих.

ДЕЛЕГАЦІЯ воїнів-інтернаціоналістів нашої області брала участь в першому Всесоюзному зборі в Ашхабаді 1987 року та першому Всеукраїнському зборі воїнів-інтернаціоналістів в Севастополі 1989 року. На цих заходах було закладено організаційні основи для створення Всеукраїнської організації воїнів-інтернаціоналістів та обласних організацій.

Чернігівська обласна організація ветеранів війни в Афганістані та учасників інших локальних війн, в яких брали участь громадяни колишнього Радянського Союзу, була організаційно створена в січні 1990 року як Чернігівська обласна спілка воїнів-інтернаціоналістів. У березні 1990 року був затверджений Статут обласної організації. 1991 року Статут організації було зареєстровано в обласному Управлінні юстиції. Згідно з новим законом про громадські об'єднання з новою назвою «Чернігівське обласне відділення УСВА (воїнів-інтернаціоналістів)» організацію було зареєстровано в Управлінні юстиції області 1 вересня 1999 року.

16 грудня 1990 року в центрі Чернігова було урочисто відкрито пам'ятник загиблим в Афганістані чернігівцям. Автором проекту став архітектор В. Лебедев, а архітекторами пам'ятника були брати Андрій та Іван Свистуни.

Після розпаду Радянського Союзу постало питання виживання воїнів-інтернаціоналістів і створення своєї громадської ветеранської організації. Першими організаціями, які увійшли до складу обласної, були Чернігівська міська організація, Бобровицька, Ічнянська, Козелецька, Коропська районні організації, Ніжинська Спілка ветеранів, Прилуцька міськрайонна Спілка ветеранів Афганістану. Пізніше до обласної приєдналися інші районні та міські організації ветеранів війни в Афганістані.

Хочу згадати тих, хто стояв біля витоків створення обласної організації: Олександр Соколов, Василь Шевчук, Лариса Кожар, Леонід Бурковський, Володимир Будько, Олександр Тришчюк, Іосип Мітеров, Віталій Грищенко, Микола Волков, Олександр Лушай, Володимир Приходько, Олександр Давиденко, Борис Атрощенко, Юрій Кобець, Віктор Акінцов, Віктор Іващенко, Василь Карпиш, Сергій Цинковський, Олександр Синицький, В'ячеслав Івашин, Олександр Борисенко, Іван Волкогон, Алла Запорожець, Микола Рупс, Олександр Мужченко, Олег Дем'яненко, Володимир Пронін, Світлана Ярмоменко, Олександр Погребняк, Сергій Янус, Андрій Лисник, Михайло Воролюха, Віктор Бойчук, Володимир Величко, Анатолій

вання молоді та військово-патріотичні об'єднання, керівниками яких стали колишні воїни-інтернаціоналісти Володимир Гой, Леонід Бурковський, Володимир Рибцов, Ігор Волк, Валерій Глушак, Віктор Рябченко, Анатолій Зеніч.

Було проведено низку патріотичних зборів і походів. У травні 1995 року відбувся Міжнародний фестиваль пісні «Пам'ять без кордонів» у Чернігові та Славуті. Щороку в Чернігові проводився конкурс військово-патріотичної пісні «Поклик серця», а в Ніжині –

альному захисті інвалідів війни, учасників бойових дій, родин загиблих, військово-патріотичному вихованні молоді, волонтерській роботі.

Хочу згадати керівників та активістів нашої організації: це Валерій Калоша, Сергій Піхота, Віктор Майстренко, Михайло Устименко, Віктор Гута, Наталія Міненко, Валентин Міненко, Іван Сиченко, Володимир Пилипенко, Сергій Бабич, Леонід Куприєнко, Ігор Пастухов, Сергій Стельмах, Олександр Буренко, Микола Прищепа, Леонід Титаренко, Воло-

димир Головач, Микола Пустовой, Віктор Булавка, Валерій Рябець, Віктор Слюсар, Сергій Назаренко, Юрій Щербаков, Володимир Омелянюк, Олександр Осипенко, Валерій Молотов, Сейран Мхитарян, Анатолій Лобода, Григорій Голдовський, Анатолій Любенко, Віктор Кебал.

Практично в кожному районному центрі та містах області відкрито пам'ятники, меморіальні дошки, названо вулиці та сквери на честь загиблих воїнів-«афганців». В області встановлено 26 пам'ятників і

«Афганський» рух на Чернігівщині:

РОКИ СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТКУ

Кирилюк, Олександр Волошко, Віктор Гнатюк, Володимир Беляєв та багато інших.

Важливим напрямом в роботі обласної організації була присутність ветеранів у місцевих та обласних радах, довіра виборців до нас як активної частини населення. Депутатами обласної ради стали в різні часи 8 наших побратимів, 27 – депутатами районних, міських і селищних рад. Олександр Соколов очолював Чернігів як міський голова, Микола Стрілець був заступником голови ОДА, В'ячеслав Івашин – секретарем Ніжинської міської ради та головою РДА, Григорій Голдовський – головою Срібнянської районної ради.

У міру становлення та активної патріотичної роботи зростав і авторитет організації ветеранів. Активну роль відіграв голова обласного об'єднання патріотичних клубів, учасник Другої світової війни Тимофій Максимович Корнюшенко.

У навчальних закладах, на виробництві створювались гуртки патріотичного вихо-

конкурс солдатської пісні, організаторами яких були міські «афганські» організації.

За ці роки спілка пройшла шлях становлення та організаційного зміцнення. На сьогодні Чернігівське обласне відділення УСВА об'єднує 24 районні, міські та територіальні організації ветеранів війни в Афганістані. Зроблено багато з увічнення пам'яті загиблих і померлих бойових друзів, у соці-

Історія «афганського» руху на Чернігівщині бере свій початок з перших зібрань воїнів-інтернаціоналістів, які були проведені в 1987–1989 роках у Чернігові та районних центрах області. У травні 1987 року був створений Чернігівський міський клуб «Інтернаціоналіст», який очолював до довгі роки був його головою батько загиблого в Афганістані Шевчук Василь Іванович. У травні 1989 року відбувся перший обласний збір воїнів-інтернаціоналістів, але юридично ще не був зареєстрований як громадська організація.

димир Скляр, Сергій Ступак, Станіслав Лянченко, Микола Самсонюк, Віктор Ященко, Іван Шульга, Олександр Зогій, Станіслав Шматько, Олександр

пам'ятних знаків, 62 пам'ятні дошки на приміщеннях навчальних закладів, де навчалися військовослужбовці, які загинули в Афганістані, та на вулицях, які носять їхні імена. У кожному міському, районному музеї розміщено матеріали про земляків, які не повернулися з війни в Афганістані.

Дорогами Афганської війни пройшло близько 5 тисяч чернігівців, 800 з них відзначені високими бойовими нагородами, близько 200 виконували свій військовий обов'язок в Алжирі, Анголі, В'єтнамі, на Кубі, в Кореї та інших країнах світу.

За особистий внесок у розвиток і становлення ветеранського руху в області, активну життєву позицію 15 наших побратимів отримали високі державні нагороди України.

У 2007 році в Чернігові був освячений храм Святого Миколая, побудований в пам'ять про загиблих в Афганістані військовослужбовців. Настоятель храму – учасник бойових дій в Афганістані отець Петро (Квашнін). Духовний сан прийняли отці Миколай (Лях), Володимир (Вильховик), В'ячеслав (Артюх), які пройшли дорогами Афганістану.

З перших днів проведення АТО/ООС на сході України 37 «афганців» з Чернігівської області пішли добровольцями і брали участь в бойових діях із захисту нашої країни. Двоє наших земляків не повернулися з війни, це Віктор Маслов та Олег Міхнюк, який по смертності отримав звання Героя України, а одна з вулиць Чернігова носить його ім'я.

Вольвич, Геннадій Павленко, Іван Свириденко, Андрій Шмаровоз, Сергій Шегада, Олександр Пекура, Олександр Марцинкевич, Сергій Личко, Сергій Скуловатий, Сергій Астахов, Олександр Слісаренко, Олександр Ковальов, Володимир Кравченко, Володимир Климяк, Світлана Шаповал, Ніна Гаршина, Сергій Скрипник та багато інших.

Ми згадаємо тих, хто пішов з життя, але доклав вагомих зусиль у становленні та розвитку організації «афганців»: Василь Шевчук, Віктор Охрімович, Сергій Гриневич, Сергій Чугунов, Микола Стрілець, Сергій Шаповалов, Всеволод Велигоша, Ольга Іванівна Алексеева, Анатолій Чуприна, Воло-

ністраціями на місцях. Ця робота дає свої результати. В області діє Програма підтримки сімей загиблих військовослужбовців, за якою надається фінансова допомога сім'ям. Координатором цієї роботи є обласний Комітет сімей загиблих військовослужбовців, який багато років очолює мати загиблого, кавалер ордена Княгині Ольги Лариса Олександрівна Кожар.

Сьогодні в області близько 2 тисяч ветеранів з інвалідністю внаслідок поранень, контузій та захворювань, отриманих в період проходження військової служби в зарубіжних країнах. Підтримка, допомога та реабілітація є складовою в роботі

вування ветеранів, отримання статусу людини з інвалідністю.

Чернігівським обласним відділенням УСВА проведено близько 130 різноманітних заходів військово-патріотичного, громадянського спрямування. Видано більше 20 книг нарисів, віршів і спогадів про наших бойових побратимів. Це твори Василя Шевчука, Якова Ковальця, Юрія Русанова, Лариси Махіної, Олександра Єлагіна, Юрія Гранчака, Анатолія Скрипника, Олега Павленка, Івана Герасименка, Лідії Кузьменко, Віри Губар, Миколи Грабовського та інших. Майже в кожному районі видано книги спогадів про тих, хто не повернувся з Афганістану. А картини учасників бойових дій Володимира Головача та Юрія Борща стали наочним прикладом героїзму та мужності наших військовослужбовців.

У своїй діяльності обласна організація пройшла шлях від розрізнених патріотичних клубів, спілок воїнів запасу до потужної та структурно міцної організації, яка є активною складовою Української Співки ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналі-

стів). Зустрічаючи свій ювілей, організація впевнено рухається в напрямі єдності та згуртованості всіх, хто носить високе ім'я – ветеран-«афганець».

Станіслав ВІХРОВ,
заступник голови
Чернігівського обласного
відділення УСВА.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ

15 лютого традиційно Чернігівщина вшановує пам'ять і відзначає подвиг громадян, які пройшли далекими дорогами Афганської війни. Більше п'яти тисяч земляків проходили службу на території Афганістану. На жаль, війна безжалісно забрала життя 117 військовослужбовців. Два пропали безвісти.

З КОЖНИМ роком історія віддаляє нас від днів тієї війни. Але час не владний викреслити з пам'яті імена наших побратимів, які навкі залишилися вірними військовій присязі. Віддати шану, схилити голову перед світлою пам'яттю загиблих побратимів і сьогоднішніх захисників України зібралися ветерани й громадськість в кожному районі, територіальній громаді Чернігівської області.

ІЗМІЦНЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

З початком агресії росії проти України ветерани-«афганці» стали на захист країни, більше ста з них воюють у лавах Сил оборони України, маючи бойовий досвід та авторитет серед військовослужбовців.

Волонтерський рух, підтримка військових підрозділів, надання допомоги військовим спорядженням, ліками, продуктами харчування є складовою роботи нашої організації.

На жаль, в цій війні наша організація зазнала втрати серед ветеранів-«афганців», дітей наших бойових побратимів. Загинули та померли від ран Микола Бабін, Володимир

Корнійчук, Анатолій Короткий, Олег Лебедев, Анатолій Бібик, Володимир Драб, Сергій Шаповал, Михайло Чулінда, Олександр Ворона, діти наших бойових побратимів Максим Шульга, Олександр Васильєв, Денис Костирко, Станіслав Романенко, Олексій Куцаренко, Олександр Лукаш.

Спілка не залишилась осторонь вирішення проблем сімей загиблих і померлих військовослужбовців. Опіка над кожною родиною бойових побратимів є першочерговим завданням у роботі кожної районної та міської організації УСВА.

Ведеться активна робота у співпраці з органами виконавчої влади, військовими адмі-

районних і міських організацій УСВА.

Силами нашої організації в різні часи було відремонтовано та укомплектовано 4 палати в госпіталі «Лісова поляна», постійно підтримувався зв'язок з КП «Чернігівський обласний госпіталь ветеранів війни», який почав свою роботу з 2002 року і де проходили лікування учасники бойових дій. За цей період пройшли лікування більше 35 тисяч ветеранів області. На жаль, цей медичний заклад було закрито. Тому сьогодні всіх хвилює ситуація, яка виникла після проведення медичної реформи в державі, які будуть подальші кроки в покращанні медичного обслуго-

БАТЬКИ ЗАКЛИКАЮТЬ НЕ ЗАБУВАТИ

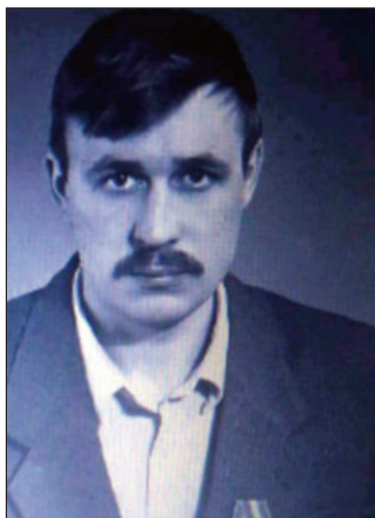
У селі Черешеньки Коропського району на Чернігівщині добре знають подружжя Назаренко – Анатолія та Вікторію. Довгий час Вікторія Андріївна працювала вчителькою молодших класів у рідному селі, а Анатолій Іванович – у школі та на підприємствах району.

ВИХОВАЛИ трьох синів – Олександра, В'ячеслава та Ігоря. Прикладом честі та гід-

ності для хлопців став батько – Анатолій Іванович, який пройшов нелегку військову службу в Афганістані. Водій паливозаправника, він зробив не один ризикований рейс, доставляючи паливо до Кандагару. В одному з таких рейсів колона була обстріляна. Рядовий Назаренко зазнав поранення, але продовжив виконувати бойове завдання.

Минули роки, і вже його сини стали на захист країни. Олександр проходив строкову службу на корветі «Чернігів». А коли почалася військова агресія росії проти України, став у ряди захисників України. За прикладом брата пішов до війська і В'ячеслав. На жаль, у Сватівському районі Луганщини в жовтні 2024 року він зник безвісти. Гірка звістка не зламала бать-

ків, вони продовжують боротьбу за свого сина.

Щонеділі в місті Коропі проходить акція «Не мовчати! Полон вбиває!» – нагадування про військовополонених мариупольського гарнізону, всіх полонених і безвісти зниклих. І в цій акції чути голос матері – Вікторії Андріївни. Активно допомагають в проведенні акції і члени Коропського відділення УСВА на чолі з Іваном Сиченком.

Пам'ять

НАВІКИ В СЕРЦЯХ ПОБРАТИМІВ

12 березня у селищі Вишнівчик на Тернопільщині голова Теробовлянської Спілки ветеранів Афганістану Богдан Гумницький організував поминальні заходи до 44-ї річниці з дня загибелі в Афганістані прапорщика Зеновія Володимировича Мельника.

ЗЕМЛЯКИ зберігають пам'ять про мужнього воїна, одна з вулиць села носить його ім'я. Ветерани-«афганці» відвідали місцеве кладовище, де похований полеглий герой, спільною молитвою, запаленням лампадок і покладанням квітів вшанували його пам'ять. Також побратими відвідали місцеву школу, де на фасаді встановлено дошку в пам'ять про загиблого героя, який навчався у цій школі, та зустрілися з педагогічним колективом. Минуло 44 роки з дня загибелі в Афганістані Зеновія Мельника, але пам'ять про нього навіки залишиться в серцях бойових побратимів.

Василь КОГУТ,
перший заступник голови Тернопільської обласної організації УСВА.

Історія сучасності

ПОНАД півтисячі солдатів і офіцерів коаліційних сил, а також цивільних осіб у складі допоміжних підрозділів та організацій, які забезпечували бойові дії, вирушили на батьківщину у цинкових трунах, тисячі по прибутті додому опинилися в інвалідних візках. Серед них були і громадяни колишнього СРСР, які впнулися в натовську військову авантюру, зокрема українці, молдавани та росіяни, як правило, пілоти і борттехніки гелікоптерів.

Бойовики радикального руху Талібан та Ісламської партії Афганістану Гульбеддіна Хекматіара зробили ставку на міну війну і терористичні атаки на колони ISAF, явно в цьому досягнувши успіху. Крім цього, бунтівники стали впроваджувати своїх агентів у підрозділи афганської армії та поліції, які контактували з іноземцями. І, як наслідок, помітно почастишали збройні напади всередині іноземних військових баз на солдат коаліції.

Усе це не могло не позначитися на психіці солдатів та офіцерів, які стали бачити чи не в кожному аборигені – військовому чи цивільному – потенційного вбивцю. Громадські автомобілі, що наближалися до колон, розстрілювалися з кулеметів, часом без попередження. Щоб уникнути нападу смертників, військові колони пересувалися містами та сільською місцевістю на граничних швидкостях, стаючи учасниками численних ДТП зі смертельними наслідками.

Американські льотчики, сподіваючись врятувати своїх «наземних» товаришів, які постійно потрапляли в засідки під час патрулювання місцевості та в бойових операціях, зносили з лиця землі будинки мирних афганців. Пілотинці і десантники, що зіткнулися з противником, воліли не вступати в затяжні бої, а відразу викликати повітряне прикриття.

Для ISAF 2009-й став роком кривавої бійні всіх без розбору, ситуацію рятувало лише те, що командування контингентом очолював досвідчений генерал Стенлі МакКрістал, котрий, як міг, намагався берегти солдатів і якоюсь мірою афганське мирне населення. При цьому він люто ненавидів вашингтонських стратегів, місцевих американських дипломатів і різного роду правозахисників.

Але і його таланти мали свою межу: іноземні солдати божеволіли від жахів війни, зазнаючи в ході свого короткострокового перебування в Афганістані всі види фізичних і психологічних навантажень. Стрибок по-доброму зростає кількість їхніх самовбивств після повернення на батьківщину. У зв'язку з різким збільшенням втрат у лавах коаліції та мирного населення, витоком інформації про це правозахисникам та ЗМІ, у контингенті ISAF було введено сувору військову цензуру.

Психічні травми називали не лише солдати на полі бою, а іноді навіть військові психіатри у тилу. Так, на початку листопада на найбільшій військовій базі США Форт Худ у Техасі майор Нідаль Малік Хасан, якому було наказано вирушити до Афганістану, відкрив вогонь по товаришах по службі, вбивши 12 і поранивши 30 людей. До обов'язків майора-медика входила психологічна підготовка військовослужбовців перед відправкою до Іраку та Афганістану, а також допомога ветеранам, які вже відвоювали, у поверненні до нормального життя. Йому доводилося вислуховувати різні історії, жажливі речі, і відправка у військове відрядження стала для психіатра «справжнім нічним кошмаром».

Хасан усіма силами намагався

уникнути відправлення на війну. Він найняв військового адвоката для того, щоб вирішити цю проблему, намагався піти у відставку зі збройних сил. Він перепробував усі способи. Протягом останніх років, що передували інциденту, військовий психіатр, що втомився і «перегорів» від своєї роботи, неодноразово публічно висловлювався з приводу необхідності якнайшвидшого виведення американських військ з Іраку та Афганістану. Цілком очевидно лише одне: людина, яка зважилася на такий відчайдушний вчинок, односторонньо перебувала у стані найсильнішого стресу та депресії.

Тільки з січня по червень 2009 року в американських збройних силах було зареєстровано 88 суїци-

КОАЛІЦІЯ НАТО В АФГАНІСТАНІ У 2009 РОЦІ НАСТУПИЛА НА «РАДЯНСЬКІ ГРАБЛІ» ЗРАЗКА 1984 РОКУ

Різке нарощування чисельності контингенту ISAF в Афганістані в 2009 році, а також проведення контингентом великих бойових операцій на півдні країни призвело до того, що коаліція наступила на «радянські граблі» зразка 1984 року, коли 40-а армія понесла найбільші безповоротні втрати у війні через інтенсифікацію бойових дій.

дів, на 21 випадок більше, ніж роком раніше.

Самовбивство залишалося головною причиною небойових втрат. 2008 року в збройних силах США було зафіксовано 128 випадків суїциду. Це рекордна кількість самовбивств в американській армії за всю історію ведення статистики – з 1980 року. На початку 2009 року військові констатували, що кількість самогубств продовжує зростати. Припускалося навіть, що кількість загиблих у результаті суїциду перевищить бойові втрати в Іраку та Афганістані.

У 2009 році було презентовано доповідь Пентагону, в якій зазначалося, що за 2008 рік кількість згвалтувань американськими військовослужбовцями своїх товаришів по службі, а також місцевих жителів регіонів, в яких дислоковані частини армії США, зросла на 8% порівняно з 2007 роком. Загалом було зафіксовано 2923 випадки сексуального насильства з боку американських військових. Особливо почастишали згвалтування в Іраку (141 випадок) та Афганістані (21 випадок). При цьому армійські представники впевнені, що їм стає відомо лише не більше ніж про 20% випадків.

У 2009 році посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) було діагностовано у 11% ветеранів іракської та 20% – у ветеранів афганської кампанії. Це говорить про те, що Афганістан став для американських солдатів найстрашнішими пекельними жорнами сучасності. Загалом на той період у США загальна кількість ветеранів з ПТСР становила вже 300 тисяч.

ПТСР – аж ніяк не невинне захворювання. Його прояви охоплюють як проблеми, пов'язані із пристосуванням до життя на «громадянці», так і суїцидальну поведінку, схильність до вбивств. За даними Конгресу, щодня у США скоюють самогубства в середньому 18 ветеранів різних воєн.

Але це на громадянці. А в Афганістані солдати різних військових контингентів, що входили до ISAF, божеволіли і по-справжньому, і навмисне, але кожен по-своєму. Троє чеських військових, доведених до психічного розладу постійними ата-

ками афганських терористів-смертників, уявили себе німецькими карателями та були усунені від служби за носіння нацистських символів. Двоє з них носили на касках відзнаки та емблеми дивізії СС. Лейтенант Ян Чермак, командир групи швидкого реагування в афганській провінції Логар, прикрасив свою каску знаком каральної бригади СС «Дірлевангер», а сержант Гінек Матоніа зобразив на касці латинську заголовну літеру Н, перетнуту посередині оголеним мечем, – емблему танкової дивізії СС «Хоенштауфен». На війні звільнені з армії чехи, за відгуками товаришів, поводитися дуже гідно.

За даними «Таймс», у 2009 році британці стали повертатися додому з афганської провінції Гельменд майже глухими. Тяжкі й невиліковні розлади слуху відбувалися через оглушливий гуркіт під час бойових дій. Чи не кожен десятий військовослужбовець страждав на розлади слуху, що призводило до заборони подальшої військової служби в строю частинах і проблем з працевлаштуванням після відставки.

В Афганістані придорожні фугаси, шалені сутички з талібами, вибухи 500-фунтових бомб, які були на озброєнні авіації коаліції, спричиняло розриви барабаних перетинків, синдром дзвону у вухах, а в деяких випадках – повну глухоту, – стверджувалося у статті. За останні три роки британськими солдатами було подано 1195 судових позовів до міністерства оборони з вимогами компенсації за втрату слуху.

Масові посттравматичні та психічні розлади солдатів в Афганістані змушували командування контингентів, які входили до ISAF, якось полегшувати їм життя. Командування США вирішило використати альтернативну медицину для лікування своїх військових у зоні бойових дій. На озброєння лікарів взяли древнє китайське мистецтво акупунктури. Перед відправкою у військові госпіталі Іраку та Афганістану медики були зобов'язані пройти курс навчання акупунктури для зняття болю та проведення інших заходів з надання першої допомоги.

Спецметодики на основі класич-

ної китайської школи було розроблено фахівцями Американської академії медичної акупунктури, вона пройшла серію випробувань під наглядом військових медиків.

Німці, як і раніше, 2009 року гасили стреси від терактів і підривів на афганських фугасах алкоголем. Якщо американцям і британцям було категорично заборонено вживати спиртні напої в Афганістані, то Бундесвер на ці заборони плював із високої лютеранської «дзвіниці».

Раніше Вільна демократична партія Німеччини (FDP) звернулася до мініборони із запитом про кількість випитого німецьким військовим контингентом в Афганістані алкоголю. 2007 року ця цифра перевищила 1 мільйон літрів. За даними «Шпігель», на військовій базі Бундесверу в Афганістані було доставлено 990 тисяч літрів пива та 69 тисяч літрів вина. Але 2007-го в Афганістані служило лише 3,6 тисячі німців, а 2009-го вже 4,5 тисячі. Отже, випито було значно більше.

Військовослужбовці литовського контингенту ISAF через постійний стрес стали відмовлятися воювати.

Наприкінці травня при спробі натовпу місцевих жителів прорватися на територію литовської військової бази PRT Чагчарані (провінція Гор) один литовський військовослужбовець загинув, двоє були поранені. Після цього три «миротворці» – професійні військові подали командуванням рапорти з проханням дозволити повернутися додому за сімейними обставинами. Це їм дозволили, але потім звільнили з армії.

Афганська служба зводила з розуму і канадських військових, які волею долі опинилися в самому лігві талібів – Кандагарі, де підриви на фугасах і теракти відбувалися чи не щодня.

Анна Ірвін, яка захистила докторську дисертацію із соціальної антропології в університеті Манчестера, у минулому майор військової поліції, яка відслужила в Canadian Forces Reserve з 1972 по 1987 роки, дійшла висновку про те, що процес повернення на батьківщину військовослужбовців, які відслужили в Афганістані, вже сам по собі є стресом і посилює наявні психічні розлади, що виникли в результаті перебування в зоні бойових дій.

За її даними, особовий склад тяжко переживає розлуку з товаришами з підрозділу та командирами. При цьому п'ятиденна реабілітаційна

зупинка для відпочинку на Кіпрі перед відправкою додому не забезпечує належного психологічного розвантаження. Свої докази вона оприлюднила після проведених наукових досліджень серед військовослужбовців першого батальйону легкої піхоти імені принцеси Патріції, які воювали в Афганістані.

За даними Міністерства оборони Канади, з 2003 по 2008 рік утримі збільшилася кількість військовослужбовців з різними розладами психіки, з них 63% мали симптоми посттравматичного нервового розладу, включаючи депресію та схильність до самогубства.

Через страшне навантаження на психіку іноземні військові у 2009 році стали все частіше чинити вбивства мирних жителів у стані афекту. Це стосувалося і американських льотчиків, котрим, як колись і радянським, доводилося кілька разів на день здійснювати бойові вильоти для завдання авіаударів у безпосередній близькості від «своїх», що потрапили в засідку. Прагнути не вбити бомбами та ракетами товаришів, вони скидали їх подалі від лінії зіткнення з противником, часто поцілюючи в житлові будинки. Будь-яке скупчення афганців найчастіше сприймалося ними як формування талібів, і всі аборигени, які опинялися в такі моменти на землі, мабуть, заздрили мертвим.

Бійня за мирняком не могла залишатися під постійною димовою завісою військової цензури, і дані про втрати просочувалися в правозахисні організації та ЗМІ.

2009-го ООН розповсюдила доповідь про втрати серед мирного населення у 2008 році. У ній йшлося, що за вказаний період в Афганістані загинуло понад 2100 мирних жителів. З них 829 було вбито внаслідок дій військ міжнародної коаліції та афганських урядових сил.

Через загибель мирного населення головні транспортні артерії Афганістану дедалі частіше блокувалися розгніваними демонстрантами. У зв'язку з цим президент Афганістану Хамід Карзай направив керівництву НАТО та ООН план дій, покликаний запобігти жертвам серед мирного населення під час бойових операцій іноземного військового контингенту з бунтівниками. План складався з 11 статей, де прописувалися норми поведінки іноземних військовослужбовців в Афганістані. У документі містилася заборона на несанкціоновані афганською владою бомбардування населених пунктів, затримання громадян Афганістану під час «зачисток» місцевості, а також вимога поважати історичні, культурні та релігійні традиції країни перебування.

Через деякий час у відповідь на це генерал МакКрістал видав наказ щодо контингенту ISAF, в якому докладно прописувалися правила ведення боїв з бунтівниками та поведінки при контактах з місцевим населенням, який практично був нездійсненним.

Джерело: А. Грешнов Після нас. Назад до Афганістану. 30 років закінчення війни. Що сталося в Афганістані після того, як звідти пішли радянські війська. – ФБ, 2024.

Довідка: А. Грешнов працював в Афганістані в чотирьох тривалих відрядженнях, починаючи в 1979–1980 роках як військовий перекладач у 4-й танковій бригаді Армії ДРА і закінчуючи як кореспондент у листопаді 2011 року. Автор аналітичних матеріалів у ЗМІ та кількох книг про події в Афганістані.

Підготував
Валерій АБЛАЗОВ.

РАНИ ВІЙНИ КРОВОТОЧАТЬ І ДОСІ...

В освітньому закладі «Доросинівський ліцей» Доросинівської сільської ради відбувся 28-й баскетбольний турнір пам'яті воїна-«афганця» Юрія Троцюка. Цей захід, який розпочали годиною пам'яті, став даниною пам'яті всім, хто причетний до героїчної й трагічної Афганської війни.

ВОЛИНСЬКИЙ КРАЙ, як і всю Україну, не обійшла афганська трагедія. Через війну в Афганістані пройшли 2300 волинців, 70 із них загинули, 3 – зникли безвісти, 110 – повернулися додому інвалідами. Серед тих, хто пішов у свій останній бій і не повернувся з тієї війни, випускник Доросинівської школи Юрій Троцюк.

Юрія Троцюка нагороджено орденом Червоної Зірки, його ім'я увічнене у назві вулиці нашого села, на приміщенні школи відкрито меморіальну дошку.

Вшанувати пам'ять земляка та всіх тих, хто поліг в афганських пустелях і ущелинах, приїхали ініціатор турніру Сергій Ананійович Троцюк – воїн-інтернаціоналіст, випускник Доросинівської середньої школи, голова Луцької районної організації ветеранів Афганістану, голова Рожищенської районної організації «афганців» Анатолій Євгенович Шульгач, учасники Афганської війни Михайло Іванович Теслюк (село Тристеня), Володимир Васильович Потейчук (село Ясенівка), Валентин Михайлович Зелінський (Рожище). На жаль, не зміг прибути Ігор Володимирович Пенков (село Студині). На зустріч також завітала сестра загиблого Юрія Троцюка – Наталія Леонідівна Залізко та мама ініціатора турніру Сергія Троцюка – Катерина Ілларионівна.

У Доросинях проживає мама Юрія – Катерина Овсіївна. На долю цієї жінки випав тяжкий хрест, а втрата сина до смерті яtritиме душу.

Гостей та учасників турніру, а це команди баскетболістів з Ворончинського, Ясенівського, Доросинівського ліцеїв, а також Березолуківського ліцею Копачівської сільської ради, вітали директор Доросинівського ліцею Володимир Матвійчук та Доросинівський сільський голова Микола Касянчук. Воїнам-«афганцям» бажали здоров'я, щастя, злагоди й

миру, дякували, що завітали на турнір пам'яті, пригадали події, які неможливо забути, та від імені громади вручили подарунки.

Після закінчення баскетбольного турніру Володимир Матвійчук вручив учасникам нагороди. Серед дівчат перше місце здобула команда Ворончинського ліцею, серед юнаків – Ясенівського.

Працівники закладів культури громади виконали пісні, які не можна було слухати без сліз.

Покоління воїнів-«афганців» знає ціну життя, дружби, єдності.

Про це говорив у своєму виступі Анатолій Шульгач. З початком повномасштабного наступу росії десять членів рожищенської організації пішли на військову службу, сім з них уже демобілізувалися за віком, один, це Микола Дем'янчук з села Башова, загинув. Анатолій Шульгач подякував педагогічному та учнівському колективам Доросинівського ліцею за те, що бережуть пам'ять про нелегкі сторінки історії нашого народу.

Сьогодні на нашу рідну землю прийшло нове лихо. Три роки знову гинуть найкращі українці, цвіт нації. Серед них – наші земляки, які, не задумуючись, пішли боронити країну. На знак вшанування світлої пам'яті тих, хто віддав своє життя, увійшовши в безсмертя, усі присутні схилили голови під час хвилини мовчання.

Право покласти квіти до меморіальної дошки воїну-«афганцю» Юрію Троцюку та меморіальних дошок Андрію Зайцю та Андрію Глинюку – героям, які загинули на сході України, надали учням ліцею Владиславі Романюк і Тарасу Грисюку.

Воїни-«афганці» та керівництво громади також поклали квіти до меморіальних дошок, Стели пам'яті Героїв та на могилу Юрія Троцюка.

Раїса МАЦЮК.

ПАМ'ЯТІ ТОВАРИША

28 лютого 2025 року після довгої тяжкої хвороби перестало битися серце нашого товариша, побратима, колеги, чудової людини – КУЛАКОВА Анатолія Андрійовича.

НАРОДИВСЯ Анатолій Андрійович Кулаков 8 липня 1950 року в селі Полдневіці Поназірівського району Костромської області. Батьки, полтавчани, у той повоєнний час були працівниками мостопоїзду, будували й відновлювали залізничні мости по всій території колишнього Радянського Союзу.

Дитинство, юність та початок трудової діяльності Анатолія пройшли у селищі Білики Кобеляцького району на Полтавщині, на підприємстві харчової промисловості – Кобеляцькому цукровому заводі. Це і визначило його подальшу долю – став студентом механічного факультету Московського технологічного інституту харчової промисловості. Після закінчення інституту повернувся на свій рідний цукровий завод, де до 1979 року працював начальником цеху, заступником головного механіка.

1979 року А. А. Кулаков був призваний на військову службу до органів державної безпеки в Управління КДБ УРСР по Полтавській області, де за період служби пройшов шлях від оперуповноваженого до начальника Чувтиського районного відділення. Після здобуття нашою державою незалежності склав присягу на вірність українському народові та продовжив службу в органах Служби безпеки України.

У 1994 році був обраний до Верховної Ради України II демократичного скликання по одномандатному Кобеляцькому виборчому округу № 328 (Полтавська область). Був членом Комітету ВРУ з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією. Був позапартійним, перебував у складі депутатської групи «Незалежні».

По завершенні депутатських повноважень у 1998 році повернувся на військову службу до Центрального управління Служби безпеки України. Мав військове звання – полковник.

Після звільнення у запас з 1999

року працював представником Рахункової палати у Верховній Раді України.

На усіх етапах свого життя, трудової та службової діяльності відзначався високою відповідальністю, принциповістю, порядністю та вірністю присязі. У період служби в органах державної безпеки мужньо витримував тиск «зверху» під час розслідування фактів корупції з боку високопоставлених осіб, про що добре відомо його товаришам і колегам по роботі.

Анатолій Андрійович був справжнім патріотом України, вірним другом, доброзичливою та чуйною людиною, мав спокійний, врівноважений характер, любив поезію і сам мав поетичний хист, цінув гумор, мужньо долав труднощі, що випадали на його життєвому шляху, умів достойно триматися, за що його поважали і любили друзі та товариші.

Поховали Анатолія Андрійовича у селищі Білики на Полтавщині, поруч з його батьками та донечкою Танею, яка трагічно загинула у віці 18 років.

Вічна пам'ять та Царство Небесне нашому другові і товаришу!

Глибокі співчуття сім'ї – дружині Зінаїді Олександрівні та сину Руслану, полковнику СБУ.

Генерал-лейтенанти БЕЛЯЄВ А. М., ОМЕЛЬЧЕНКО Г. О., РУДЕНКО Г. В., ХРИСТЕНКО О. Б., полковник МАРЧЕНКО В. І., народні депутати України III скликання КАРНАУХ М. В., МАЛЕВСЬКИЙ О. Т., СІНЧЕНКО С. Г.

Спорт

ПАВЛОГРАДСЬКИЙ ТРІАТЛОН

На відміну від олімпійського виду спорту, павлоградський тріатлон поєднав у собі міні-футбол, баскетбол і волейбол. Змагання, ініційовані Павлоградською міськрайонною організацією ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) УСВА (Дніпропетровська область), були проведені з метою вшанування пам'яті воїнів, які загинули в Афганістані.

У ПАВЛОГРАДІ на базі спортивного клубу імені В. М. Шуренка відбувся турнір з міні-футболу серед ветеранів-«афганців», присвячений вшануванню пам'яті земляків, які загинули в Афганістані. У турнірі взяли участь чотири ветеранські колективи. Перемогу здобула команда «Афганський вітер» із міста Тернівка.

У селі Привовчанка Троїцької сільської ОТГ Павлоградського району в спортивній залі місцевої загальноосвітньої школи відбувся турнір з баскетболу серед школярів 7-8 класів, присвячений вшануванню пам'яті Миколи Ільченка – земляка, який загинув в Афганістані. Перемогу святкували баскетболісти Привовчанської загальноосвітньої школи.

У Павлограді на базі міського

ліцею №19 відбувся турнір з волейболу серед ветеранів, присвячений вшануванню пам'яті мешканців міста Павлограда і Павлоградського району, які загинули в Афганістані. Взяли участь три команди ветеранів-«афганців», в результаті запеклих спортивних поєдинків одностороннім рішенням перемогу здобула дружба і жага до активного і здорового способу життя.

Учасники змагань отримали пам'ятні грамоти, а переможці – медалі і кубки від ініціатора та організатора турнірів – Павлоградської міськрайонної організації ветеранів Афганістану.

Микола ЖОВТЮК, голова Павлоградської міськрайонної організації ветеранів Афганістану (воїнів-інтернаціоналістів) УСВА.

І ЗНОВ У КИЄВІ ВЕСНА

За сприяння Київської міської Спілки ветеранів Афганістану проведено відкритий турнір зі стрільби з лука «Київська весна», присвячений воїнам – захисникам України.

ЗА НАГОРОДИ боролися понад 60 спортсменів з різних областей України та Києва. Кожна категорія змагалася та нагороджувалася окремо, але це не завадило кожному учаснику змагань відчути дух боротьби та викласти на повну силу.

Голова правління КМ СВА Микола Гончаренко виступив з вітальним словом і вручив нагороди переможцям.

Особлива подяка за організацію та проведення змагань Наталії Теглевець та її команді одноклубців, які в складні воєнні часи організовують і проводять такі спортивні свята.

Микола ГОНЧАРЕНКО.

ВИПРОБУВАННЯ СИЛИ І ХАРАКТЕРУ

В Одесі відбулися спортивні змагання «Сильні України», участь в яких взяли понад 300 спортсменів з усієї країни – ветерани війни, військовослужбовці та курсанти, майбутні правоохоронці.

ЗМАГАННЯ організовано і проведено громадською організацією «Федерація стронгмену України», Міністерством внутрішніх справ України, Міністерством у справах ветеранів України на базі Одеського державного університету внутрішніх справ.

Головна мета змагань – зміцнення єдності і патріотичного духу в суспільстві, підтримка військовослужбовців, ветеранів війни та тих, хто зазнав поранення чи захворювання під час служби, залучення ветеранів війни до здорового способу життя і занять спортом.

Ветерани війни та військові змагалися індивідуально: у жимі

лежачи, ривку гирі, веслуванні на тренажері «Консепт-2», ейрбайку та вправах інвастеру. Головним суддею змагань був народний депутат України, почесний президент Федерації стронгмену України Василь Вірастюк.

Місто Кривий Ріг на цих змаганнях представляли ветерани війни – учасники бойових дій на території Афганістану Юрій Колесник і Раїса Давудова. В особистому заліку Раїса Давудова виборола два «срібла» у жимі лежачи та веслуванні на тренажері, а Юрій Колесник – «срібло» у веслуванні на тренажері та дві «бронзи» у жимі лежачи та ейрбайку.

Наші ветерани розповідають,

що спорт не лише допомагає відновлювати фізичну форму, а й зміцнює дух, додає впевненості у власних силах.

Юрій КОЛЕСНИК, голова Криворізької міської громадської організації осіб з інвалідністю внаслідок війни «Форпост» УСВА.

ПОДВИГ ЗАБУТИ НЕ МОЖНА

Відбувся традиційний відкритий чемпіонат Волинської області з волейболу пам'яті загиблих в Афганістані воїнів Віктора Ткачука і Валерія Шиманського, а також загиблих захисників України у російсько-українській війні Підгайцівської територіальної громади.

НА ЗМАГАННЯХ були присутні представники влади територіальної громади та Волинської обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану.

Голова ВОО УСВА Григорій Павлович зазначив, що проведення таких заходів – це шана і повага до загиблих воїнів-земляків. Це нагадування про історію поколінь, яку не можна забувати, особливо політикам. Це заклик до боротьби за мир. Побажав усім Перемоги і мирного життя на нашій багатостраждальній землі.

ПЕРЕМОГЛИ ГОСПОДАРИ

У селищі Ратне відбувся відкритий турнір з футболу, присвячений пам'яті загиблих українців в Афганістані та російсько-українській війні.

З ВІТАЛЬНИМ словом до учасників звернувся начальник управління гуманітарної політики Олександр Денисюк, Микола Царук та голова Ратнівської районної організації Волинської обласної Спілки ветеранів Афганістану Сергій Філіпчук.

Переможцем стала команда ратнівчан. Друге місце посіли футболісти з Любешівщини, третє – спортсмени з Видраниці, на четвертому місці – юнаки з Замшан. Усі команди нагороджені кубками та медалями.

Кращими гравцями обрано Максима Чака, Давида Ващука (Ратне), Арсена Петровського (Любешів), Олексія Полінчука (Видраниця) та Богдана Козела (Замшани).

Організатори подякували усім присутнім за участь та побажали наступного року зустрітися під переможним мирним прапором України.

Сергій ФІЛІПЧУК.

ЗМАГАЛИСЯ ЮНІ ТЕНІСІСТИ І ФУТБОЛІСТИ

РАЗОМ з управлінням культури, молоді, спорту та туризму, міською федерацією тенісу настільного провели турнір серед юнаків і дівчат. Нинішнього року до юних тенісистів міста доєдналися майстри малої ракетки з Ковельського району, Ківерців, Любомля. Всього – понад 30 учасників.

На урочистому відкритті спортсменів привітали голова міськрайонної організації ветеранів Афганістану Микола Савосюк та його заступник Анатолій Заскальний.

Усі учасники показали майстерність, отримали задоволення, гарний настрій від спортивної боротьби.

У командному заліку перше місце здобув колектив КЗ «КДЮСШ імені Євгена Кондратовича», тренер – учасник АТО Ігор Бівініс. Варто відзначити успішний виступ вихованця закладу Сергія

На Волині традиційно до Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав Ковельська міськрайонна організація ветеранів Афганістану проводить змагання, присвячені пам'яті загиблих в Афганістані та полеглих захисників України.

Бублея, який переміг у своїй категорії і серед старших.

Переможці та призери відзначені медалями і грамотами Ковельської міськрайонної організації ветеранів Афганістану.

У Ковелі на базі КЗ «КДЮСШ імені Євгена Кондратовича» відбувся турнір з футболу серед дітей 2017 року народження. На урочистому відкритті з вітальним словом виступили голова Ковельської міськрайонної організації УСВА Микола Савосюк та його заступник Анатолій Заскальний, тато загиблого на російсько-українській війні – Юрій Корецький.

У змаганнях взяли участь вихо-

ванці дитячо-юнацьких спортивних шкіл і футбольних клубів. Переможцями стали футболісти ФК «Олика», на другому місці – спортсмени Володимирської ДЮСШ, на третьому – Ківерцівської ДЮСШ.

Кращими гравцями турніру визнано: Олексія Стречена (ФК «Тайм»), Дениса Вірного (Ківерцівська ДЮСШ), Давида Сидорчука (ФК «Олика»), Івана Хилюка (Володимирська ДЮСШ).

Переможці та призери нагороджені кубками та медалями Волинської обласної організації Української Спілки ветеранів Афганістану, а кращі гравці відзначені пам'ятними статуетками.

СИЛА, ЧЕСТЬ, ПАТРІОТИЗМ

У спортивній залі Болградської гімназії ім. Г. С. Раковського відбувся традиційний турнір з шин-карате, присвячений 36-й річниці виведення радянських військ з Афганістану.

ЦЬОГО РОКУ змагання зібрали понад 40 борців з Болградщини та Ізмайльщини і стали справжнім випробуванням майстерності для молодих спортсменів. Юні каратисти продемонстрували відмінну техніку, витримку та бойовий дух, що зробило турнір динамічним і захопливим.

Переможці отримали грамоти та медалі з рук секретаря Бол-

градської міської ради Віри Ніколаєнко, а також керівників ветеранських організацій – Леоніда Рубана, Сергія Борнякова та Миколи Корнієнка.

«Ці змагання – не лише спортивна подія, а й можливість вшанувати пам'ять тих, хто пройшов важкі випробування війни. Молоде покоління має пам'ятати подвиг ветеранів, а спорт допомагає виховувати

в них силу духу та витривалість», – зазначила Віра Ніколаєнко.

«Я щиро вдячний кожному, хто доклав зусиль до організації цих змагань, – спортсменам, тренерам, батькам, спонсорам і ветеранам-«афганцям». Без їхньої підтримки цього турніру просто не було б», – наголосив президент Всеукраїнської організації бойових мистецтв «Шин-карате» тренер Сергій Цой.

Окрема подяка за підтримку розвитку молодіжного спорту ветеранам-«афганцям» Сергію Борнякову, Леоніду Рубану, Олександру Михайлову, Миколі Корнієнку, а також директорці Болградської гімназії Сніжані Скорич.

«Дуже добре, що в Болграді не тільки пам'ятають про ветеранів Афганістану, а й створюють умови для розвитку молодіжного спорту. Ми вдячні за запрошення та можливість взяти участь у такому важливому турнірі», – поділився тренер клубу «Сталеві янголи» (Ізмаїль) Олег Бур'ян.

Турнір у Болграді, що проводиться вже багато років, – ще один крок у збереженні пам'яті про героїв та вихованні молодого покоління у дусі сили, честі та патріотизму.

Леся СТОЯНОВА.

МАЙБУТНІ СНАЙПЕРИ

У Шепетівці відбулася командно-особиста першість з кульової стрільби пам'яті Героїв Небесної Сотні та випускників, загиблих у російсько-українській війні.

У ЗМАГАННЯХ взяли участь учні Шепетівського фахового коледжу ЗВО ПДУ, медичного фахового коледжу та Шепетівського професійного ліцею. 129 учасників змагалися у влучності стрільби з пневматичної гвинтівки на дистанції 5 метрів, сидячи за столом на стільці з опорою на лікті по мішені «п».

Суддівська колегія складалася з викладачів предмету «Захист України» – учасників бойових дій

В. О. Гриньова і С. Б. Мельника та викладача В. В. Пилипчука.

Перше загальнокомандне місце здобули вихованці коледжу ЗВО ПДУ. Переможці та призери отримали медалі й грамоти, надані Шепетівською Спілкою ветеранів Афганістану.

Володимир ПИПІЧ, член Шепетівської СВА, учасник бойових дій в Афганістані.

ПАМ'ЯТІ ПОЛЕГЛИХ ГЕРОЇВ

На Тернопільщині в спортивному комплексі Кременецької обласної гуманітарно-педагогічної академії імені Т. Г. Шевченка проведено міжобласний футзальний турнір пам'яті воїнів-«афганців» Кременеччини Михайла та Валерія Циганюків і полеглих героїв російсько-української війни.

ІНІЦІАТОРАМИ проведення турніру стали Кременецька районна Спілка ветеранів Афганістану, управління освіти, культури та спорту Кременецької міської ради.

У змаганнях взяли участь вісім команд з Львівської, Хмельницької, Рівненської та Тернопільської областей. Матчі пройшли у запеклій безкомпромісній боротьбі, команди показали видовищну гру.

Перемогу та перехідний кубок здобув ФК «Славута» з Хмельниччини, призерами стали команди «Академія-Вишнівець» з Тернопільщини та КОЛУФКС міста Костопіль з Рівненщини.

Голова Кременецької районної Спілки ветеранів Афганістану Ігор Трачук і начальник управління освіти, культури та спорту Кременецької міської ради А. В. Станіславенко вручили переможцям і призерам кубки, медалі, грамоти, кращі гравці турніру відзначені цінними подарунками.

Головною метою проведеного заходу стало вшанування пам'яті полеглих героїв і загартування молоді.

Василь КОГУТ, перший заступник голови Тернопільської обласної організації УСВА.

БУДУВАЛИ ПІРАМІДИ

На базі комунального закладу «Спорт для всіх» Магдалинівської селищної ради відбувся турнір з більярдного спорту «Вільна піраміда», присвячений Дню вшанування учасників бойових дій на території інших держав і 36-й річниці виведення радянських військ з Афганістану.

ІНІЦІАТОР і організатор турніру – громадська організація «Магдалинівське об'єднання ветеранів Афганістану» УСВА, голова якої Олексій Гавріков.

Змагання провели на двох більярдних локаціях: у селищі Магдалинівка та в селі Оленівка. Найвправнішим більярдистом

виявився Віктор Ткаченко, на другому місці – Олександр Нецадим, на третьому – Михайло Ручик.

Учасники нагороджені грамотами, а призерам урочисто вручили медалі й кубок.

Дякуємо спортсменам за наполегливість і силу духу.

Олексій ГАВРІКОВ.

ТТ

ТРЕТІЙ ТОСТ

Ідентифікатор медіа
R30-03455.

Газета заснована у липні 1991 року

ЗАСНОВНИК: УКРАЇНСЬКА СПІЛКА ВЕТЕРАНІВ
АФГАНІСТАНУ (ВОЇНІВ-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТІВ)

РЕДАКЦІЯ НЕ ЗАВЖДИ ПОДІЛЯЄ ПОЗИЦІЮ АВТОРІВ І НЕ МАЄ МОЖЛИВОСТІ ПОВЕРТАТИ РУКОПИСИ. ЛИСТУВАННЯ З ЧИТАЧАМИ – НА СТОРІНКАХ ГАЗЕТИ. ЗА ТОЧНІСТЬ І ДОСТОВІРНІСТЬ ВИКЛАДЕНИХ ФАКТІВ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕСЕ АВТОР.

НАША АДРЕСА:

01054, М. КИЇВ, ВУЛ. ЯРОСЛАВІВ ВАЛ, 36Б.

ТЕЛ. 272-47-45, ФАКС 272-50-42.

E-MAIL: USVA2007@UKR.NET

САЙТ: WWW.USVA.ORG.UA

ГАЗЕТУ ВІДПРУКОВАНО У ДРУКАРНІ

ФОП КЛЮЧУК С. М., МІСТО ЧЕРНІВЦІ,

ВУЛ. ЗАВОДСЬКА, 37.

Тираж 2000. Зам. 350.

ІНДЕКС 30224.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

9 786177 229352